

**ODDZIAŁ FIZJOTERAPII
II WYDZIAŁU LEKARSKIEGO
WARSZAWSKIEGO UNIWERSYTETU
MEDYCZNEGO**

**PRZEWODNIK DYDAKTYCZNY
DLA STUDENTÓW FIZJOTERAPII
III ROK studiów pierwszego stopnia
niestacjonarnych (zaocznych)**

**Warszawa
Rok akademicki 2008/2009**

PRZEDMIOTY

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W INTENSYWNEJ TERAPII	5
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W NEUROCHIRURGII	5
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W KARDIOLOGII	6
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII	6
ZAOPATRZENIE ORTOPEDYCZNE	7
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W ORTOPEDII DZIECI	7
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W REUMATOLOGII	7
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W PEDIATRII	8
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W PSYCHIATRII	8
PSYCHIATRIA INTERDYSCYPLINARNA	8
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W PSYCHIATRII DZIECIĘCEJ	10
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWIE	11
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W CHIRURGII	11
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W PULMONOLOGII	12
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W LARYNGOLOGII	13
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W DERMATOLOGII	14
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W ONKOLOGII	14
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W CHIRURGII DZIECI	15
FIZJOTERAPIA KLINICZNA W GERIATRII	15
FIZYKOTERAPIA	15
FIZYKOTERAPIA	16
MASAŻ LECZNICZY	16
TERAPIA MANUALNA	16
SOCJOLOGIA	18
DEMOGRAFIA I EPIDEMIOLOGIA	19
ERGONOMIA	20
ETYKA Z ELEMENTAMI DEONTOLOGII	21
FILOZOFIA Z ELEMENTAMI FILOZOFII MEDYCYNY	21
MEDYCYNA ZAGROŻEŃ	22
SEMINARIUM DYPLOMOWE	23
INFORMACJA O DOJAZDACH NA ZAJĘCIA W PRUSZKOWIE-TWORKACH	23

WŁADZE WARSZAWSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO

Rektor WUM

Prof. dr hab. n. med MAREK KRAWCZYK

Sekretariat Rektora: tel. (22) 5720-101, 5720-151

Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych

Prof. ndzw dr hab. MAREK KULUS

Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

Prof. dr hab. SŁAWOMIR MAJEWSKI

Prorektor ds. Kadr

Prof. ndzw dr hab. ANNA KAMIŃSKA

Prorektor ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem

Dr hab. SŁAWOMIR NAZAREWSKI

Sekretariat Prorektorów: tel. (22) 5720-106, 109

WŁADZE II WYDZIAŁU LEKARSKIEGO

DZIEKAN

Prof. dr hab. JERZY A. POLAŃSKI

Prodziekan ds. I-III r. – prof. ndzw dr hab. JAN KOCHANOWSKI

Prodziekan ds. IV-VI r. – prof dr hab. WŁODZIMIERZ SAWICKI

Sekretariat Dziekanatu: tel. (22) 5720-214, fax 5720-284

Prodziekan ds. Oddziału Nauczania w Języku Angielskim

dr hab. KAZIMIERZ SZOPINSKI

Sekretariat Dziekanatu: tel. (22) 5720-502

Prodziekan ds. Oddziału Fizjoterapii

Dr. hab. DARIUSZ SZUKIEWICZ

Sekretariat Dziekanatu: tel. (22) 5720-604, tel./fax 5720-555

Pełnomocnik Rektora ds. Studiów Zaocznych w Oddziale Fizjoterapii II WL

PROF. NDZW. DR HAB. JERZY JURKIEWICZ

Sekretariat Dziekanatu: tel. (22) 5720-604, tel./fax 5720-555

Dziekanat II Wydziału Lekarskiego

Kierownik Dziekanatu II Wydziału Lekarskiego – Irena Bielicka tel. (22) 57-20-214

Z – ca Kierownika Dziekanatu II Wydziału Lekarskiego – Lidia Józwiak tel.(22)57-20-611

Oddział Fizjoterapii

Tok studiów

pokój 613

tel.: (0-22) 57 20 512; 57-20-514

faks: (0-22) 57 20 555

Studia pierwszego stopnia, lata I – III:

mgr Monika Jezierska monika.jezierska@wum.edu.pl

Studia drugiego stopnia, lata I – II:

mgr Ewa Janiak ewa.janiak@wum.edu.pl

Studia pierwszego i drugiego stopnia (ZAOCZNE) oraz Harmonogramy zajęć dla studiów zaocznych:

Katarzyna Fabjańska katarzyna.fabjanska@wum.edu.pl

Sekretariat

pokój 604

tel.: (0-22) 57 20 604; faks: (0-22) 57 20 555

Plany studiów, harmonogramy zajęć:

mgr Monika Leszczyńska monika.leszczynska@wum.edu.pl
IIWL.FIZJOTERAPIA@wum.edu.pl

Przewodniczący Rady Pedagogicznej III roku - opiekun roku
dr n med. Witold Rongies

DZIAŁ SPRAW BYTOWYCH STUDENTÓW

Centrum Dydaktyczne WUM

Osoba zajmująca się sprawami socjalnymi studentów Oddziału Fizjoterapii

Pani mgr Elżbieta Kostecka tel. (22) 5720-818, pok. 243

SAMORZĄD STUDENCKI

Dom Medyków

ul. Oczki 5 pok. 307, 02-007 Warszawa

tel./fax. (22) 628-83-06

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W INTENSYWNEJ TERAPII

Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii

ul. Lindleya 4, 02-005 Warszawa, tel. (22) 502-17-21, fax.502-21-03

Kierownik: Prof. dr hab. Ewa Mayzner-Zawadzka

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr Dariusz Kosson

Program zajęć jest realizowany w formie:

- ćwiczenia (8 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W NEUROCHIRURGII

Klinika Neurochirurgii

ul. Ceglowska 80, 01-809 Warszawa, tel. (22) 835-00-05, fax. 865-60-57

Kierownika: prof. nadzw. dr hab. Jerzy Jurkiewicz

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (4 godz.)
- ćwiczenia (16 godz.)

Ponieważ Klinika Neurochirurgii II Wydziału Lekarskiego obejmuje swoim działaniem pełny zakres świadczeń neurochirurgicznych, przewidziano przedstawienie studentom III r. studiów niestacjonarnych (zaocznych) pierwszego stopnia na kierunku Fizjoterapii procesu terapeutycznego następujących rodzajów schorzeń:

1. choroby naczyniowe mózgu
2. choroby nowotworowe układu nerwowego
3. urazy ośrodkowego układu nerwowego
4. zaburzenia przepływu płynu mózgowo-rdzeniowego
5. uporczywe zespoły bólowe

Tematyka ta będzie omawiana w ramach wykładów i ćwiczeń prowadzonych w Klinice Neurochirurgii.

Piśmiennictwo obowiązkowe:

1. „Chirurgia szczękowo-twarzowa” pod red. L. Krysta, PZWL, 1999
2. „Zarys neurochirurgii” pod red. M. Ząbka, PZWL, 1999
3. „Urazy czaszkowo-mózgowe” pod red. M. Ząbka, PZWL, 1994

Ocena wyników nauczania: EGZAMIN po V semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W KARDIOLOGII

Katedra i Klinika Kardiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Chorób Wewnętrznych

Wojewódzki Szpital Bródnowski

ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa, tel. (22) 326-58-24, 326-58-26

Kierownik: prof. dr hab. Mirosław Dłużniewski

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr n med. Maciej Janiszewski

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (4 godz.)
- ćwiczenia (16 godz.)

**Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze
EGZAMIN po VI semestrze**

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII

Klinika Ortopedii i Rehabilitacji

Wojewódzki Szpital Bródnowski

ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa, tel. (22) 326-58-54, fax. 326-59-15

Kierownik: prof. dr hab. Jarosław Deszczyński

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (10 godz.)
- ćwiczenia (40 godz.)

TEMATY ZAJĘĆ:

1. Urazy narządu ruchu – powtórzenie wiadomości
2. Zespoły przeciążeniowe stawu kolanowego, chondromalacja, uszkodzenia więzadeł i łąkotek
3. Zespoły bólowe okolicy stawu ramiennego, bark zamrożony
4. Zespoły bólowe stawu skokowego i stopy
5. Zespoły bólowe nadgarstka i ręki
6. Choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego
7. Choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego
8. Zespoły bólowe kręgosłupa
9. Zasady rehabilitacji stawu kolanowego
10. Zasady rehabilitacji stawu ramiennego
11. Podsumowanie i zaliczenie zajęć

Do zaliczenia zajęć konieczna jest:

1. obecność na wszystkich zajęciach
2. zaliczenie kolokwium testowego (obowiązują wiadomości z wykładów, seminariów i literatury obowiązkowej)

**Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze
EGZAMIN po VI semestrze**

ZAOPATRZENIE ORTOPEDYCZNE

Zakład Rehabilitacji Klinicznej Oddz. Fizjoterapii

Wojewódzki Szpital Bródnowski

ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa, tel. (22) 326-58-54

Kierownik: dr n med. Artur Stolarczyk

Program zajęć jest realizowany w formie:

- seminariów (15 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W ORTOPEDII DZIECI

Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu

ul. Lindleya 4, 02-005 Warszawa, tel. (22) 502-15-13, fax. 502-21-00

Kierownik: prof. dr hab. Andrzej Górecki

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr Marek Szczuka

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (8 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W REUMATOLOGII

Zakład Rehabilitacji Reumatologicznej Instytutu Reumatologicznego

ul. Spartańska 1, 02-673 Warszawa, tel./fax. (22) 844-91-91

Kierownik Zakładu: dr hab. n med. Krystyna Książopolska – Orłowska

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (10 godz.)
- ćwiczenia (20 godz.)

Ocena wyników nauczania: EGZAMIN po V semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W PEDIATRII

Klinika Kardiologii Wieku Dziecięcego i Pediatrii Ogólnej

ul. Marszałkowska 24, 00-576 Warszawa, tel. (22) 522-73-30, tel./fax 629-83-17

Kierownik Kliniki: prof. ndzw. dr hab. Bożena Werner

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr n. med. Małgorzata Gołąbek

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykłady (6 godz.)
- ćwiczenia (18 godz.)

Wykłady

1. Niewydolność krążenia i nadciśnienie tętnicze u dzieci. Rehabilitacja po zabiegach kardiochirurgicznych- 2 godz.
2. Fizjoterapia w hemofilii u dzieci- 2 godz.
3. Fizjoterapia oddechowa u dzieci- 1 godz
4. Fizjoterapia u dzieci z wrodzoną łamliwością kości- 1 godz

Ćwiczenia

Zajęcia praktyczne w oddziałach klinicznych szpitala: hematologicznym, onkologicznym, kardiologicznym, OIOM, chirurgicznym, pogłębiające umiejętności w zakresie rehabilitacji dzieci.

**Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze
EGZAMIN po VI semestrze**

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W PSYCHIATRII

II Klinika Psychiatryczna

ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa ,tel. (22) 326-57-01, fax. 326-58-92

Kierownik: Prof. dr hab. Andrzej Kokoszka

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (2 godz.)
- ćwiczenia (10 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze

PSYCHIATRIA INTERDYSCYPLINARNA

Klinika Psychiatrii OF II WL

Ul. Partyzantów 2/4, 05-802 Pruszków/Tworki, tel. (22) 739-14-48

Kierownik: dr hab. Bartosz Łoza

Kontakt e-mailowy: sekretariat@tworki.com.pl; bartosz.loza@wp.pl; iw150@onet.eu

Dojazd-mapa: www.tworki.eu

Program zajęć jest realizowany w formie:

- ćwiczenia (20 godz.)

Podstawy przedmiotu

Przedmiot ma służyć kształtowaniu **zintegrowanego podejścia** terapeutycznego u pacjentów z szerokiego spektrum zaburzeń **psychosomatycznych**, u których współistnienie zaburzeń psychicznych i chorób somatycznych determinuje konieczność wdrożenia takiego złożonego modelu leczenia.

Cele nauczania

Doskonalone będą umiejętności fizjoterapii w przypadkach chorób somatycznych współwystępujących z zaburzeniami psychicznymi.

Celem jest trening umiejętności fizjoterapeutycznych u pacjentów ze złożonym, mieszanym obrazem klinicznym. Rehabilitacja tej grupy pacjentów jest konieczna w szerokim zakresie zaburzeń i przypadków i stanowi często podstawową metodę leczenia w ogóle. Ten dział fizjoterapii ma szczególne, odrębne właściwości, a praktyczne umiejętności tu nabyte mogą okazać się przydatne w obszarze całej medycyny, poza klasycznie rozumianą psychiatrią.

Tematyka szczegółowa

- **Depresje** występują z reguły (2/3 przypadków) we współistnieniu z **pierwszoplanowymi objawami somatycznymi**. Zależności te mogą mieć charakter różnorodny, od pierwotnego charakteru choroby somatycznej, jak w przypadku *cukrzycy*, poprzez nasilenie ciężkości współistniejących objawów somatycznych (zwykle ich ilościowego „podwojenia”), jak w *bólach głowy, zespole niespokojnych nóg lub fibromialgii*, aż do występowania depresji „ukrytych” pod maską somatyczną. W każdym przypadku dochodzi do redukcji **aktywności ruchowej**, co wymaga odpowiedniego programu fizjoterapii. Niezależnie od przyczyny, u pacjentów z przewlekłą depresją dochodzi do narastającej, głębokiej, wtórnej inwalidyzacji ruchowej, z poważnym ryzykiem powikłań krążeniowych i metabolicznych. Jedynie systematyczne usprawnianie może przerwać i odwrócić te procesy.
- Praktycznie nieuniknione jest współistnienie zaburzeń emocji z ostrymi i podoстрыmi **zaburzeniami krążeniowymi**, jak **zawał serca** czy **udar OUN**. Zaburzenia lękowe i depresje w tych stanach mogą osiągać każde, w tym i najgłębsze nasilenie, co sprawia, że pacjenci ci są nierzadko hospitalizowani w oddziałach psychiatrycznych lub psychosomatycznych. Obecność depresji istotnie hamuje zdolność do fizjoterapii. Zawał czy udar są to ekstremalne stany, w których pierwotna niesprawność fizyczna jest szybko pogłębiana przez sprzężone z nimi zwrotnie zaburzenia psychiczne. O przeżyciu może decydować nastrój i napęd pacjentów, chęć zgłoszenia na kolejną wizytę, chęć przyjmowania leków, itp.. Skuteczność fizjoterapii w tych stanach jest nie mniejsza niż psychoterapii (badanie ENRICHD).
- **Zaburzenia behawioralne związane z czynnościami fizjologicznymi. Zaburzenia jedzenia**, jak anoreksja i bulimia, mogą prowadzić do głębokich przeobrażeń obrazu ciała tak, że konieczna się staje fachowa rehabilitacja. Bardzo często pacjentki podejmują intensywne, **wyniszczające treningi** w celu redukcji masy ciała. Racjonalizacja tych działań, edukacja i kształtowanie właściwych wzorców ćwiczeń fizycznych, sprzyja sukcesowi podstawowej terapii. Podobnie **nadużywanie substancji**, kolidujące z podstawowym leczeniem, może wymagać psychosomatycznego leczenia. Konieczność zintegrowanych działań pojawia się ponadto w części przypadków **poporodowych, konsultacyjnych** i w zaburzeniach **snu** (np. bezdechu nocnym).
- **Pacjent umierający**. Rehabilitacja w grupie pacjentów terminalnych (np. onkologicznych, poudarowych, pozawałowych) przyjmuje szczególne formy i jest konieczna. Na jej zakres oraz skuteczność wpływa podstawowy stan emocjonalny. Uczestnictwo w ćwiczeniach jest zwykle jedyną formą behawioralnej aktywności umierających pacjentów.

Literatura zalecana

- Bilikiewicz A, Pużyński S, Rybakowski J, Wciórka J (red.). Psychiatria. Urban i Partner, Wrocław, tomy I-III, 2002-2004.
- Grzesiuk L. Psychoterapia. PWN, Warszawa, 1994.
- Klimkowski M, Herzyk A. Neuropsychologia. UMCS, Lublin, 1994.
- Kratochvil S. Podstawy psychoterapii. Zysk i S-ka, Poznań, 2002.
- Pużyński S (red.). Leksykon psychiatrii. PZWL, Warszawa, 1993.
- Rosenhan DL, Seligmann MEP. Psychopatologia. Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Warszawa, tomy I-II, 1994.
- Taylor D, Paton C, Kerwin R. Przewodnik psychofarmakoterapii. Łoza B (red. polska). Via Medica, Gdańsk, 2005.

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W PSYCHIATRII DZIECIECEJ

Klinika Psychiatrii Wieków Rozwojowych

ul. Marszałkowska 24, 00-576 Warszawa, tel. (22) 522-74-80

Kierownik: prof. nadzw. dr hab. Tomasz Wolańczyk

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr med. Celina Tomaszewicz-Libudzić

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (2 godz.)
- ćwiczenia (10 godz.)

ĆWICZENIA odbywają się w Klinice Psychiatrii Wieków Rozwojowych, Warszawa, ul. Marszałkowska 24, sala Fundacyjna, VI piętro, **OBOWIĄZUJE ZMIANA OBUWIA !!!**

Tematy wykładów

1. Wpływ choroby przewlekłej na rozwój dziecka, jego rodziców i rodzeństwo. Kryzys diagnozy.
2. hospitalizacja – wczesne wczesne i odległe następstwa hospitalizacji, zapobieganie niekorzystnym następstwom leczenia szpitalnego

Tematy ćwiczeń:

1. Rozwój psychiczny (poznawczy, emocjonalny i społeczny dziecka). Rodzina jako system, fazy rozwoju rodziny, adaptacja rodziny do choroby przewlekłej
2. Metody komunikowania informacji o chorobie przewlekłej, poradnictwo, zachęcanie do współpracy, przezwyciężanie oporu i zespołu wypalenia u dziecka i jego rodziny. Proces niesienia pomocy. Strategie rozwiązywania problemów: ustanawianie celów, planowanie działań, realizacja planów, ocena skuteczności wprowadzonych zmian
3. Upośledzenie umysłowe: objawy, specyfika pracy z dzieckiem upośledzonym
4. Całościowe zaburzenia rozwoju (spektrum zaburzeń autystycznych)
5. Zaburzenia neurorozwojowe (zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi, specyficzne zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych, zespół niezgrabności ruchowej)
6. Zaburzenia somatyzacyjne i przebiegające pod postacią somatyczną (zespoły histeryczne, konwersyjne)
7. Zaburzenia odżywiania: anoreksja, bulimia, otyłość psychogenna
8. Zaburzenia depresyjne i próby samobójcze u dzieci i młodzieży

9. Metody leczenia w psychiatrii dzieci i młodzieży. Podstawy psychoterapii
10. Metody terapii behawioralnej, metody treningowe i psychoedukacyjne

FORMA ZAKOŃCZENIA PRZEDMIOTU:

Zajęcia zalicza się na podstawie **obecności na ćwiczeniach, które są obowiązkowe**. Student zobowiązany jest przygotować się do każdego zajęcia na podstawie podanej literatury.

PIŚMIENNICTWO OBOWIĄZKOWE:

1. Komender J.: Wybrane zagadnienia z psychiatrii; skrypt AM, Warszawa 1998
2. Goldman R., Scott S. (red. Rabe-Jabłońska J.): Psychiatria dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2000
3. Namysłowska I. (red.): Psychiatria dzieci i młodzieży, PZWL, Warszawa 2004
4. Wolańczyk T., Komender J.: Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci, PZWL, Warszawa 2005
5. Bilikiewicz A., Pużyński S., Robakowski J., Wiórka J.: Psychiatria. Tom I: Podstawy psychiatrii. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2002

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWIE

Katedra i Klinika Położnictwa, Chorób Kobięcych i Ginekologii Onkologicznej II WL
Ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa, tel. (22) 326-53-80, fax. 326-58-18

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Stelmachów

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr Krzysztof Cendrowski

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (2 godz.)
- ćwiczenia (10 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W CHIRURGII

II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Onkologicznej II WL
Ul. Stępińska 19, 00-739 Warszawa, tel./fax. (22) 841-15-92

Kierownik: prof. dr hab. n med. Jerzy Polański

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (2 godz.)
- ćwiczenia (10 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W PULMONOLOGII

Samodzielna Pracownia Rehabilitacji Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc

ul. Płocka 26, 01-138 Warszawa, tel. (22) 43-12-316

Kierownik: mgr Marek Kram

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (2 godz.)
- ćwiczenia (10 godz.)

I Wskazania do rehabilitacji pneumonologicznej

1. Choroby obturacyjne
2. Choroby restrykcyjne
3. Inne

II Przeciwwskazania do rehabilitacji pneumonologicznej

III Kwalifikacja chorych do fizjoterapii pneumonologicznej

1. Badanie podmiotowe
2. Badanie przedmiotowe
3. Ocena objawów choroby
4. Ocena wydolności fizycznej

IV Elementy fizjoterapii pneumonologicznej

1. Toaleta drzewa oskrzelowego (drenaż oskrzeli, oklepywanie, masaż wibracyjny klatki piers.)
2. Ćwiczenia oddechowe
3. Trening mięśni oddechowych
4. Trening fizyczny

V Rehabilitacja w wybranych chorobach układu oddechowego

1. Przewlekła obturacyjna choroba płuc /POCHP/
2. Rozstrzenie oskrzeli
3. Astma oskrzelowa
4. Wsiękowe zapalenie opłucnej
5. Odma opłucnowa samoistna i pourazowa
6. Fizjoterapia w chirurgii klatki piersiowej

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W LARYNGOLOGII

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu,

ul. Zgrupowania AK „Kampinos” 1, 01-943 Warszawa, tel./fax (22) 835-52-14

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr hab. Jarosław Wysocki

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (4 godz.)
- seminariów (4 godz.)

Wykłady

Celem wykładów jest stworzenie podbudowy teoretycznej dla metod diagnostycznych i leczniczych w otorynolaryngologii. Na wykładach zostaną omówione najważniejsze schorzenia narządu słuchu i równowagi, narządu mowy, nosa i zatok przynosowych, prowadzące do konkretnych zaburzeń.

Tematyka wykładów

1. Choroby narządu słuchu i równowagi. Choroby nerwu twarzowego. Fizjoterapia w obwodowym porażeniu nerwu twarzowego.
2. Choroby nosa i zatok przynosowych. Choroby gardła i krtani.
3. Urazy w otorynolaryngologii. Przypadki nagłe.
4. Podstawy rehabilitacji zaburzeń słuchu, mowy i równowagi.

Seminaria

Celem seminariów jest prezentacja możliwości diagnostycznych i terapeutycznych w otorynolaryngologii, ze szczególnym uwzględnieniem zasad prowadzenia rehabilitacji.

Tematyka seminariów

1. Niedosłuch i głuchota. Badanie audiologiczne. Protezowanie chorego z niedosłuchem. Leczenie zachowawcze i operacyjne różnych zaburzeń słuchu. Rehabilitacja chorego z niedosłuchem. Szumy uszne i nadwrażliwość na dźwięki. Metody rehabilitacji stosowane w tych przypadkach. Choroby nerwu twarzowego. Fizjoterapia w obwodowym porażeniu nerwu twarzowego.
2. Zaburzenia głosu i mowy. Rehabilitacja w zaburzeniach głosu i mowy.
3. Możliwości współczesnego leczenia chirurgicznego w otorynolaryngologii. Prezentacja operacji na żywo (transmisja z Bloku Operacyjnego).
4. Zaburzenia równowagi i zawroty głowy. Diagnostyka, leczenie i rehabilitacja w zaburzeniach równowagi i zawrotach głowy

Ocena wyników nauczania:

ZALICZENIE na podstawie obecności i aktywności po VI semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W DERMATOLOGII

Klinika Dermatologii i Wenerologii Centrum Diagnostyki Leczenia Chorób Przenoszonych Drogą Płciową

ul. Koszykowa 82a, 02-008 Warszawa, tel. (22) 502-13-13

Kierownik Kliniki: Prof. dr hab. Sławomir Majewski

Sprawy studenckie: dr n. med. Iwona Rudnicka, tel. 502-11-61

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (4 godz.)
- seminariów (4 godz.)

W czasie 4 godzin wykładów i 4 godzin seminariów studenci poznają najczęstsze schorzenia dermatologiczne, możliwości zastosowania fizjoterapii w chorobach skóry oraz dermatologiczne przeciwwskazania do zabiegów fizjoterapeutycznych.

Zaliczenie testowe odbywa się po zakończeniu zajęć przez wszystkie grupy

W toku zajęć realizowane są tematy:

Budowa, funkcje skóry, symptomatologia chorób skóry (semiotyka).

Choroby wirusowe i bakteryjne skóry.

Grzybice skóry i błon śluzowych. Choroby pasożytnicze skóry.

Choroby związane z czynnikami środowiskowymi (UV, czynniki fizykalne, alergen). Alergia skórna.

Nowotwory skóry.

Choroby przenoszone drogą płciową.

Choroby skóry przebiegające z zajęciem narządu ruchu.

Choroby skóry przebiegające z zajęciem narządów wewnętrznych.

Choroby skóry przebiegające z zajęciem naczyń krwionośnych.

Światłolecznictwo.

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE testowe po VI semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W ONKOLOGII

Zakład Rehabilitacji Centrum Onkologii

ul. Roentgena 5, 02-781 Warszawa tel. (22) 546-26-33

Kierownik: dr n. med. Hanna Tchórzewska

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (4 godz.)
- ćwiczenia (10 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W CHIRURGII DZIECI

II Katedra i Klinika Kardiologii i Chirurgii Ogólnej Dzieci

Ul. Działdowska 1, 01-184 Warszawa, tel. (22) 45-23-209, fax. 45-23-301

Kierownik: prof. dr hab. Maciej Karolczak

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr Barbara Motylewicz

Program zajęć jest realizowany w formie:

- seminariów (6 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

FIZJOTERAPIA KLINICZNA W GERIATRII

III Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii

Ul. Solec 93, 00-382 Warszawa, tel./fax. (22) 625-46-43

Kierownik: prof. ndzw dr hab. Artur Mamcarz

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykłady (4 godz.)
- ćwiczenia (10 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

FIZYKOTERAPIA

Zakład Rehabilitacji SPCSK

Kierownik Zakładu: dr n med. Witold Rongies

ul. Banacha 1a blok E, 02-097 Warszawa tel. (22) 599-25-63

Program zajęć jest realizowany w formie:

- ćwiczenia (12 godz.)

TREŚCI PROGRAMOWE:

1. Metodyka i technika wykonywania zabiegów fizykoterapeutycznych w wybranych jednostkach chorobowych wykonywanych w codziennej praktyce Zakładu Rehabilitacji SPCSK.

- Zabiegi wodolecznicze w chorobach naczyń obwodowych(masaż wirowy, masaż perełkowy, masaż podwodny)
- Inhalacje indywidualne w chorobach górnych dróg oddechowych. Omówienie zasad BHP.
- Zabiegi fizykoterapeutyczne w leczeniu chorób nerwów obwodowych i niektórych czaszkowych (np.: zabiegi z Nivaliną jako wspomagające reinerwację nerwowo-mięśniową)

2. Balneoterapia – metodyka i technika wykonywania zabiegów na podstawie wybranych jednostek chorobowych.

3. Klimatologia – leczenie sanatoryjne i uzdrowiskowe w Polsce.

4. Zapoznanie się nowymi zabiegami fizykoterapeutycznymi (np.: fala uderzeniowa, zabiegi laserem o dużej mocy).

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

EGZAMIN po VI semestrze

FIZYKOTERAPIA

Zakład Rehabilitacji Oddziału Fizjoterapii II WL,
p.o. Kierownika: dr n med. Dariusz Białoszewski
Ul. Solec 57, 00-424 Warszawa, tel./fax. (22) 622-80-05

Program zajęć jest realizowany w formie:

- seminariów (10 godz.)
- ćwiczenia (12 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze
EGZAMIN po VI semestrze

MASAŻ LECZNICZY

Zakład Rehabilitacji Oddziału Fizjoterapii II WL,
p.o. Kierownika: dr n med. Dariusz Białoszewski
Ul. Solec 57, 00-424 Warszawa, tel./fax. (22) 622-80-05
Kierownik zespołu nauczającego : dr n. med. Izabela Korabiewska

Program zajęć jest realizowany w formie:

- seminariów (15 godz.)
- ćwiczenia (30 godz.)

CELE NAUCZANIA

Celem zajęć z masażu jest nauczenie studentów technik klasycznego masażu leczniczego, uwzględniając teoretyczne podstawy wykonywania masażu, doskonaląc praktykę jego wykonania poprzez wielokrotne ćwiczenia. Studenci podczas ćwiczeń poznają fizjologię reakcji tkanek i ustroju człowieka na mechaniczny bodziec zewnętrzny w postaci masażu z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do jego wykonywania.

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

TERAPIA MANUALNA

Zakład Rehabilitacji Oddziału Fizjoterapii II WL,
p.o. Kierownika: dr n med. Dariusz Białoszewski
Ul. Solec 57, 00-424 Warszawa, tel./fax. (22) 622-80-05
Kierownik zespołu nauczającego : dr n. med. Izabela Korabiewska

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykłady (5 godz.)
- ćwiczenia (40 godz.)

CELE NAUCZANIA

Celem zajęć z terapii manualnej jest zapoznanie studentów z podstawami medycyny manualnej oraz jej miejscem w procesie fizjoterapii. Studenci podczas ćwiczeń poznają metody badania manualnego, techniki zabiegowe (z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do ich stosowania) oraz zagrożenia, jakie niesie ze sobą ten rodzaj terapii. Muszą wykazać się znajomością stosowania podstawowych zabiegów terapii manualnej oraz włączeniem ich w proces rehabilitacji chorego.

RAMOWA TEMATYKA WYKŁADÓW

- Podstawy medycyny manualnej i jej miejsce w procesie fizjoterapii.
Rys historyczny. Przykłady różnych systemów i szkół terapii manualnej (Maigne, Cyriax, Kaltenborn, Lewit, Dvorak, Hartman, Maitland). Wyjaśnienie pojęcia terapii manualnej, chiropraktyki i technik osteopatycznych. Miejsce terapii manualnej w ogólnym postępowaniu fizjoterapeutycznym. Rola i cele terapii manualnej w diagnostyce i leczeniu. Związki terapii manualnej z innymi dyscyplinami naukowymi – psychoterapią, psychologią.
- Terapia manualna w modelu holistycznym w Polsce i na świecie.
- Podstawowe metody terapii manualnej – zbieżności i różnice.
Rodzaje technik manualnych, ich charakterystyka, oddziaływanie na poszczególne tkanki i układy. Podział na techniki stawowe, miękko tkankowe. Wyjaśnienie procesu leczniczego w terapii manualnej. Ogólne zasady obowiązujące przy wykonywaniu technik manualnych. Zasada bezbolesności i ruchu przeciwnego wg Maigne'a.
- Zagrożenia terapii manualnej. Wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej.
Reakcje zabiegowe i pozabiegowe poszczególnych technik manualnych na aparat ruchu i różne systemy regulacji czynności układów i tkanek ustroju. Pojęcie testu kontrolnego w odniesieniu do bólu. Wprowadzenie do anatomii palpacyjnej.
- Autoterapia i psychoedukacja (techniki wykorzystywane w terapii manualnej).

RAMOWA TEMATYKA ĆWICZEŃ

- Techniki manualne tkanek miękkich
- Podstawowe zasady technik manualnych i mobilizacje stawów kończyn.
- Mobilizacje uciskowe punktów spustowych. Techniki odruchowego oddziaływania w dysfunkcjach narządu ruchu.
- Neuromechanika i neuromobilizacje w fizjoterapii.
- Techniki stosowane w terapii manualnej w wybranych jednostkach chorobowych (zespoły bólowe stawów hypomobilnych i hipermobilnych, zespoły bólowe tkanek miękkich – nierównowaga statyczna i dynamiczna, zespół łuku atlasu, zespoły C6, C7, C8, zespół bolesnego barku, zespół łokcia tenisisty, zespół łokcia golfisty, zespół kanału nadgarstka, dorsalgia, zespoły bólowe części L/S kręgosłupa, zespoły korzeniowe rzeczywiste i pseudokorzeniowe, coxalgia, zespoły migrenowo – wegetatywne).
 - Diagnostowanie i leczenie zespołów bólowych kręgosłupa i kończyn oparte o znajomość wzorców bólowych i o analizę zachowania się bólu zarówno w wywiadzie jak i w badaniu przedmiotowym (metodą McKenziego).
 - Poizometryczna relaksacja mięśni (PIR).
 - Autoterapia i relaks.

ZALECANE PODRĘCZNIKI

Podstawowe

1. Kaltenborn F. M.: Manualne mobilizacje stawów kończyn. Wydawnictwo Rolewski 1999.
2. Lewit K.: Leczenie manualne za burzeń czynności narządu ruchu. PZWL Warszawa 1984
3. Buckum K.: Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni PZWL Warszawa 1998r.

Uzupełniające

1. Arkuszewski Z.: Podręcznik medycyny manualnej. Wydawnictwo Elipsa – Jaim 2001
2. Barker M. „Techniki manipulacyjne kręgosłupa. Studium z zakresu medycyny ogólnej”; Springer – Verlag, 1995.
3. Butler D „Mobilisation of the nervous system” Churchill Livingstone, 1991.
4. Deyo R. A.: Bóle krzyża. Świat Nauki. Październik 1998 r.
5. Frisch H, Roex J.: Terapia manualna. PZWL Warszawa 2001.
6. Jorritsma W.: Anatomia na żywym człowieku. Wstęp do terapii manualnej. Wydawnictwo medyczne Urban & Partner Wrocław 2004.
7. Słobodzian J., Rakowski A.: Terapia manualna w zespołach bólowych kręgosłupa lędźwiowo - krzyżowego. Wyd. CTM Poznań 2001.

Zalecane czasopisma naukowe

1. Kwartalnik „Medycyna Manualna”
2. „Fizjoterapia Polska”
3. „Postępy Rehabilitacji”
4. „Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja”
5. „Medycyna Sportowa”

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIA po V i VI semestrze

SOCJOLOGIA

Zakład Rehabilitacji Oddziału Fizjoterapii II WL,

p.o. Kierownika: dr n med. Dariusz Białoszewski

Ul. Solec 57, 00-424 Warszawa, tel./fax. (22) 622-80-05

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: mgr Anna Ostaszewska

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (8 godz.)
- seminariów (8 godz.)

Ocena wyników nauczania: EGZAMIN po V semestrze

DEMOGRAFIA I EPIDEMIOLOGIA

Zakład Epidemiologii Instytutu Medycyny Społecznej

ul. Oczeni 3, 02-007 Warszawa, tel. (22) 629-02-43 w. 11, tel./fax. 621-52-56

Kierownik: dr n med. Maria Mularczyk –Bal

Przyjęcia studentów: poniedziałek-piątek 10.00 – 12.00

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (4 godz.)
- seminariów (8 godz.)

Program zajęć

Celem nauczania jest wyjaśnienie pojęcia zdrowia zbiorowego, jego zasadniczych przejawów oraz sposobów poznawania przyczyn chorób oraz ich zmian w czasie. Istotnym wątkiem jest przedstawienie potrzeb zdrowotnych ludności kraju oraz sposobów badania przyczyn najczęstszych niedoborów zdrowia metodami populacyjnymi.

Tematy wykładów

Sytuacja demograficzna Polski: ludność Polski, rozwój demograficzny (przyrost naturalny, starzenie się populacji), prognozy demograficzne.

Zdrowie – uwarunkowanie stanu zdrowia – styl życia, czynniki środowiskowe – ich wpływ na zdrowie człowieka: rola epidemiologii w zdrowiu publicznym.

Tematy seminariów

Diagnostyka zdrowia zbiorowego na podstawie danych o zachorowaniach, zgonach.

Wybrane aspekty sytuacji demograficznej w Polsce.

Ocena stanu zdrowia ludności: mierniki pozytywne, negatywne: umieralność ogólna, umieralność niemowląt, przyczyny zgonów.

Rodzaje badań epidemiologicznych. Badania przesiewowe i warunki ich stosowania.

Badania opisowe.

Badania epidemiologiczne analityczne: retrospektywne, prospektywne, ryzyko względne, ryzyko przypisane.

Organizacja zajęć

Seminaria wymagają czynnego udziału studentów polegającego na dyskusji lub rozwiązywaniu zadań zawartych w programie ćwiczeń. Obowiązuje obecność na wszystkich seminariach.

Zajęcia kończą się zaliczeniem.

Zalecana literatura

1. W. Jędrychowski: Podstawy epidemiologii: Metody badań oraz materiały ćwiczeniowe. Wydaw. Uniw. Jagiellońskiego. Kraków, 2002.

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze

ERGONOMIA

Zakład Medycyny Zapobiegawczej i Higieny Instytutu Medycyny Społecznej

ul. Oczki 3, 02-007 Warszawa, tel. (22) 621-51-97

Kierownik: prof. dr hab. n med. Longina Kłosiewicz- Latoszek

Odpowiedzialna za organizację procesu dydaktycznego: dr n. med. D. Szostak-Węgierek

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (4 godz.)

CEL I PROGRAM NAUCZANIA

Zapoznanie studentów z czynnikami determinującymi obciążenie organizmu człowieka pracą zawodową oraz ergonomicznym kształtowaniem stanowiska pracy.

TEMATY WYKŁADÓW

1. Zagrożenia zdrowotne na współczesnym stanowisku pracy.
2. Ocena obciążenia człowieka pracą zawodową:
 - a/ obciążenie wysiłkiem fizycznym-metody oceny oraz sposoby zapobiegania, pozycja przy pracy i jej wpływ na dysfunkcje, urazy i wypadki.
 - b/ obciążenia neuropsychiczne
 - c/ czynniki materialne środowiska pracy – szkodliwości fizyczne i chemiczne
 - d/ wpływ oświetlenia na warunki pracy
 - e/ czynniki związane z organizacją pracy – praca zmianowa
3. Ergonomia pracy fizjoterapeuty
4. System ochrony zdrowia osób pracujących. Profilaktyka.
5. Choroby zawodowe i parazawodowe.

Zaliczenie przedmiotu na podstawie obecności na wykładach.

PIŚMIENNICTWO

1. Augustyńska D., Pośniak M.: Czynniki szkodliwe w środowisku pracy. Wydawnictwa CIOP, Warszawa 2007
2. Jankowska A., Pośniak M.: Zespół chorego budynku. Ocena parametrów środowiska pracy. Wydawnictwa CIOP. Warszawa 2007
3. Zawieska M.: Ryzyko zawodowe. Metodyczne podstawy oceny. Wydawnictwa CIOP. Wydawnictwa CIOP, Warszawa 2007
4. Bilski B.: Higiena pracy dla fizjoterapeutów. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Naukowe AM im. K. Marcinkowskiego, Poznań 2005.

**Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po V semestrze
Zaliczenie przedmiotu na podstawie obecności na wykładach**

ETYKA Z ELEMENTAMI DEONTOLOGII

Zakład Historii Medycyny i Filozofii

ul. Złota 7, 00-120 Warszawa, tel./fax (22) 827-03-07

Kierownik: prof. nadzw. dr hab. Marek Wichrowski

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr Maria J. Turos

Program zajęć jest realizowany w formie:

- seminariów (10 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

FILOZOFIA Z ELEMENTAMI FILOZOFII MEDYCyny

Zakład Historii Medycyny i Filozofii

ul. Złota 7, 00-120 Warszawa, tel. (22) 827-03-07

Kierownik: prof. nadzw. dr hab. Marek Wichrowski

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr Maria J. Turos

Program zajęć jest realizowany w formie:

- wykładów (8 godz.)

Wykłady

1. Charakterystyka i obszary działalności filozoficznej
2. Słowo o historii filozofii
3. Filozoficzna koncepcja wiedzy naukowej
4. Człowiek w naukach filozoficznych
5. Pojęcie zdrowia i choroby w filozofii
6. Ciało versus umysł
7. Wolność i odpowiedzialność
8. Filozofia działania - terapii

Zalecana literatura

1. K. Nielsen – Wprowadzenie do filozofii KiW [1995]
2. A. Kępiński – Rytm życia – różne wydania
3. P. McInerney – Wstęp do filozofii „Zysk i Ska” [1998]
4. J. Tatoń – Filozofia w medycynie PZWL Warszawa [2003]
5. H. R. Wulff, S. A. Pedersen, R. Rosenberg – Filozofia medycyny PWN Warszawa [1993]
6. P. Zaborowski – Filozofia postępowania lekarskiego PZWL Warszawa [1990]

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

MEDYCYNA ZAGROZEŃ

Studium Medycyny Katastrof

ul. Trojdena 2, 02-109 Warszawa, tel. (22) 57-20-545, fax. 57-20-543

Kierownik Studium: Płk lek.med. Witold Pawłowski

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: lek. med. Witold Pawłowski

Godziny przyjęć w sprawach studenckich: wtorek i czwartek, g.12.00-14.00

e-mail: smk@wum.edu.pl

Program zajęć jest realizowany w formie:

- seminariów (8 godz.)

Cel nauczania i zakres przedmiotu :

1. Wprowadzenie studentów w zagadnienia podstawowych wyróżników Medycyny katastrof i zagrożeń cywilizacyjnych.
2. Zapoznanie studentów z :
 - organizacją zabezpieczenia medycznego w katastrofach i zagrożeniach masowych ;
 - postępowaniem w stanach nagłego zagrożenia życia podczas katastrof oraz zdarzeń masowych z uwzględnieniem segregacji poszkodowanych ;
3. Przedstawienie zasad planowania i organizowania akcji ratunkowej na przykładzie wybranej katastrofy.

Tematy seminariów:

1. Podstawowe wyróżniki medycyny katastrof. Katastrofy cywilizacyjne. Bioterroryzm jako szczególny rodzaj katastrofy.
2. Podstawowe aspekty psychologii katastrof. Zasady komunikowania się z poszkodowanym w sytuacjach ekstremalnych np. : katastrof.
3. Charakterystyka zagrożeń cywilizacyjnych.
4. Zasady segregacji medycznej. Triage.
5. Organizacja, kierowanie i prowadzenie akcji ratunkowej podczas wypadków masowych i katastrof. Podejmowanie decyzji w sytuacji katastrofy – gra decyzyjna.

Zasady i metody oceny wyników:

Zajęcia dla studentów III roku studiów pierwszego stopnia niestacjonarnych zaocznych na kierunku O/Fizjoterapii II WL odbywają się w semestrze letnim.

Lista obecności sprawdzana jest codziennie na początku i na końcu zajęć.

Zaliczenie : kolokwium z oceną odbywa się w ostatnim dniu zajęć.

Literatura obowiązuja:

1. Latański Maciej, Majewski Gabriel : „*Medycyna katastrof* „, Lublin 2000.
2. Zawadzki Andrzej : „*Medycyna ratunkowa i katastrof* „, PZWL Warszawa 2006
3. Klukowski K. : „*Medycyna wypadków w transporcie* „, PZWL Warszawa 2005
4. Kowalczyk M., Rump S., Kołaciński Z. : „*Medycyna katastrof chemicznych*” PZWL Warszawa 2004.

**Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze
Kolokwium z oceną w ostatnim dniu zajęć**

SEMINARIUM DYPLOMOWE

Jednostka dydaktyczna prowadząca zajęcia: wg listy udostępnionej przez Dziekanat

Program zajęć jest realizowany w formie:

- seminariów (10 godz.)

Ocena wyników nauczania: ZALICZENIE po VI semestrze

INFORMACJA O DOJAZDACH NA ZAJĘCIA w Pruszkowie-Tworkach

KLINIKA PSYCHIATRII – PRUSZKÓW-TWORKI

WKD Warszawska Kolej Dojazdowa:

Odchodzi z Dworca Centralnego, do Tworek dojeżdża każdy z podstawionych pociągów

<http://www.wkd.com.pl/>

http://www.wkd.com.pl/schedule_tables/schedule_from_warsaw.htm